

[Lelf Hermann]

mener ikke, at det grundlag, der er skabt, er et grundlag, som er tilstrækkelig vigtigt til, at ministeren kan sætte trumf bag de tilsagn, der er kommet, om at holde Københavns Kommune i ørerne med hensyn til udviklingen i havneområdet.

Men så vil jeg godt sige til ministeren, at når nu tilsagnene er kommet – og det har jeg også noteret mig – så skal jeg sandelig love for, at vi skal sørge for, at disse tilsagn bliver fulgt op af konkret handling, lige så snart noget viser sig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om en solidarisk skattereform.

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 28/11 89).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Tiden er på en række punkter løbet fra de to beslutningsforslag om henholdsvis en skattereform og en afgiftsreform, som vi behandler her i dag, det ene forslag under dette punkt og det andet forslag under næste punkt på dagsordenen.

Den aftale, der er lavet mellem regeringen og en række partier om finansloven, betyder, at flere elementer i de to beslutningsforslag allerede er gennemført. Det drejer sig bl.a. om ned-

sættelsen af selskabsskatten, afskaffelsen af investeringsfonds for selskaber, afskaffelsen af forsikringsselskabers fradrag for visse henlægninger til sikkerhedsfonds, forhøjelsen af affaldsafgiften og forøgelsen af forskellen i afgiften på blyfri og blyholdig benzin. Det må også være rigtigt at bemærke, at SF's forslag højst er en skitse til, hvordan skatte- og afgiftssystemet kunne omlægges.

Forslagene ligger i forlængelse af den såkaldt rød-grønne skattereform, som SF fremlagde i foråret 1989. Nu har SF ganske vist strøget ordet »rød« og taler i stedet om »solidarisk«. Det er måske meget forståeligt – det røde er jo ikke så populært i Europa for tiden. Men forslagene er stadig kun overskrifter, og SF mangler fortsat at anvise, hvordan forslagene kan hænge sammen med den generelle økonomiske politik, som skattepolitikken ikke kan ses isoleret fra.

Der er da visse interessante enkeltheder i forslagene, men som helhed giver de to beslutningsforslag slet ingen løsning på de problemer, Danmark står over for i 1990'erne. Tværtimod vil flere af forslagene betyde en kraftig forringelse af erhvervslivets konkurrenceevne. SF's skatte- og afgiftsreform vil ikke blot sætte en effektiv stopper for den gunstige udvikling, vi oplever i dansk økonomi i øjeblikket. Den såkaldte reform vil også blokere for den tilpasning og omstilling af det danske samfund, som er helt nødvendig, hvis Danmark skal klare sig i EF's indre marked.

Hvad er det så, SF foreslår? Ja, det er jo ikke så lidt: indførelse af en direkte forbrugsskat, indførelse af en særlig renteskat af ordningen for huslån, indførelse af en progressiv ejendomsbeskatning, indførelse af en differentieret moms, indførelse af en såkaldt proms, indførelse af en afgift på omsætning af obligationer, nye energiafgifter, beskatning af kursgevinster og mange flere ting. Det kan næsten tage pusten fra en skatteminister at tænke på, hvor mange nye love, cirkulærer og bekendtgørelser SF's forslag ville kræve – for slet ikke at tale om alle de nye edb- og kontrolsystemer, som ville være nødvendige for at administrere forslagene.

Selvfølger er det da positivt, at SF på personskatteområdet går ind for at sænke 22 pct.-skatten til 14 pct., altså med 8 procentpoint. Det er jo en retning, som regeringen er

[Skatteministeren]

enig i. Men samtidig foreslår SF at styrke progressionen ved at forhøje 12 pct.-skatten til 16 pct. ved at indføre en direkte forbrugsskat på 5 pct. af forbrug over 100.000 kr. og ved at indføre proms på lønninger.

Alt i alt vil SF's forslag reelt bringe den højeste marginalskattesats op på 70 pct., altså mere end i dag. Det er helt uacceptabelt for regeringen. Efter regeringens opfattelse skal progressionen i skattesystemet ikke skærpes, men derimod mindskes for at gøre det mere attraktivt at arbejde, at investere og spare op; ellers får vi aldrig rettet op på dansk økonomi. Derfor må regeringen klart tage afstand fra disse forslag om at hæve marginalskatten.

Forslaget om at indføre en direkte forbrugsskat må jeg også advare imod. Som det fremgår af Skattepolitisk Redegørelse fra september 1989, er en direkte forbrugsskat som den, SF nu foreslår, forbundet med så mange praktiske problemer, at enhver må kunne se, at den er nærmest umulig at administrere. Skatteyderne og skattevæsenet skal ved en sådan såkaldt partiel forbrugsskat leve med to forskellige skattesystemer side om side, og det kan altså ikke undgå at komplicere livet for begge parter. Og de ulemper må ses i forhold til det beskedne provenu på skønsmæssigt i størrelsesordenen 0,5-1 mia. kr., som SF's forslag ville indbringe.

Så indeholder SF's forslag også en ikke helt specificeret plan for en gradvis beskæring af rentefradragsretten. Så vidt jeg kan se, vil SF afskaffe fradragsretten for forbrugsrenter over 5 år, mens rentefradragsretten for fastforrentede lån skal afskaffes over 20 år ved hjælp af en særlig renteskatteordning, bl.a. for at hjælpe nybygte husejere.

Selvfølgelig skal jeg da ikke undlade at notere som noget positivt, at SF har blik for husejernes særlige problemer, men SF glemmer altså, at en ordning vedrørende fastforrentede lån ikke er tilstrækkelig til at hjælpe husejerne. Boliger er jo ofte finansieret med andet end fastforrentede lån, sådan som det også er fremgået af debatten om renteaftgiften. Det har jo ikke mindst hr. Jens Thoft selv påpeget. Derfor er en ordning for fastforrentede lån ikke tilstrækkelig til at beskytte de husejere, der har finansieret boligen i tillid til gældende skatteregler.

Desuden betyder SF's forslag i realiteten en genindførelse af renteaftgiften med alle de administrative problemer, der ville være ved at

sondre mellem forbrugslån og lån omfattet af den renteskatteordning, SF foreslår. Jeg tillader mig at fastslå, at det, SF her foreslår, rent administrativt faktisk er værre end det system, renteaftgiften var baseret på.

Endelig fremgår det ikke af SF's forslag, hvordan renteskatteordningen skal administreres i forhold til udenlandske indehavere af fastforrentede værdipapirer.

Så alt i alt må jeg afvise SF's forslag om at beskære rentefradraget, ligesom jeg må afvise forslaget om at omlægge lejeværdibeskatningen til en progressiv statslig ejendomsskat, som også skal hvile på bygningernes værdi. Det er bestemt ikke nye skatter, de betrængte husejere har brug for.

I øvrigt er det jo sådan, at skal der være mening i tingene, så må skatten af lejeværdi følge skatten af renter. Når SF foreslår rentefradraget ophævet, ja, så vil det logiske være, at lejeværdibeskatningen også ophæves, vel at mærke uden at der sættes noget andet i stedet.

Endelig foreslår SF en beskæring af kapitalgevinster. Det spørgsmål, man kunne stille, er: Skal der så også være fradragsret for tab? Det ville i hvert fald være logisk.

SF foreslår også en helt ødelæggende afgift på obligationshandel og en forhøjelse af arveafgiften, som jo i forvejen er på op til 90 pct. Jeg ved ikke, om SF forestillede sig, den skulle op på 100 pct. De forslag er selvsagt helt uacceptable for regeringen.

På erhvervsskatteområdet har regeringen som nævnt allerede gennemført en del af de elementer, SF foreslår. Ud over dette foreslår SF en række beskæring af virksomhedernes muligheder for f.eks. afskrivninger. Jeg vil gerne kraftigt understrege, at yderligere beskæring af denne karakter efter regeringens opfattelse kun kan overvejes i en sammenhæng, hvor erhvervslivets samlede beskatning lettes tilsvarende. Ellers vil forslagene udelukkende bidrage til at forringe virksomhedernes konkurrenceevne.

En forringelse af virksomhedernes konkurrenceevne er også en stensikker følge af det forslag, SF stiller om en produktionsomsætningsafgift, den såkaldte proms. Den proms, SF foreslår, adskiller sig noget fra, hvad man ellers forstår ved en proms. Normalt beregnes promsen af et grundlag, der opgøres som forskellen mellem det samlede salg og det samlede køb. SF's

[Skatteministeren]

proms beregnes af summen af lønninger, renteudgifter og over- eller underskud.

SF fremfører, at virksomhederne ved en sådan proms får reduceret deres lønudgifter, idet virksomheden tilbageholder promsen på lønudgifterne. Men det ændrer jo ikke ved, at promsen vil belaste virksomhedernes konkurrenceevne undtagen for virksomheder med underskud, for de kan få en promsgodtgørelse på 10 pct. af underskuddet. Jeg vil da godt stille det spørgsmål: Hvad er egentlig baggrunden for, at SF vil støtte underskudsgivende selskaber, mens overskudsgivende selskaber skal belastes med en effektiv beskatning på 46 pct. inklusive proms?

I øvrigt er SF's ordning på det punkt slet ikke gennemarbejdet. Bl.a. mangler der en forklaring på, hvordan man får udenlandske kreditorer til at acceptere en lavere renteindtægt som følge af, at rentebetalinger skal belægges med proms.

Alt i alt finder jeg, at SF's beslutningsforslag om en skattereform trækker klart i den gale retning, først og fremmest fordi SF's forslag lægger flere byrder på erhvervslivet og derfor markant vil forringe Danmarks konkurrenceevne, som i stedet trænger til at blive forbedret.

SF's forslag bidrager hverken til at løse Danmarks økonomiske problemer på kort sigt eller til den tilpasning og omstilling af den danske samfundsstruktur, som er nødvendig på lang sigt i forhold til EF's indre marked. Dertil kommer, at de fleste elementer i forslaget kun vil gøre skattesystemet endnu vanskeligere at overskue og administrere, end det allerede er i dag.

På denne baggrund må jeg på regeringens vegne afvise SF's beslutningsforslag.

Stavad (S):

I modsætning til skatteministeren har jeg mulighed for at deltage i det videre udvalgsarbejde. Derfor skal jeg ikke gå så meget i detaljer, som skatteministeren har gjort, men kvittere ved at sige, at jeg i nr. B 40, som jo er det forslag, vi har til behandling som det første punkt her, kan se nogle fornuftige tendenser, bl.a. at SF lægger op til et bredere skattegrundlag og lavere skatteprocenter.

SF har det lidt på samme måde som Socialdemokratiet med vor bruttoafgift. De har kaldt det en proms og lavet det på et lidt andet grundlag, hvor konsekvensen er, at man vil opræve

en del af indkomstkatten som en bruttobeskatning. Man er ikke gået så langt, som vi er i Socialdemokratiet, men starter med 10 pct., og man kan jo altid diskutere, hvilken procent det vil være fornuftigt at starte med. Men tendensen, at det handler om at få lavere skatteprocenter og et bredere grundlag, er vi fuldstændig enige i.

Jeg synes også, det er positivt, at SF sammen med os andre har erkendt, at en omlægning af skattesystemet, som vil beskære rentefradragsretten for de nuværende boligejere for allerede optagne lån, kan man ikke gennemføre. Man kan ikke pålægge dem yderligere byrder. Vi har faktisk tvangsauktioner nok hertilands i forvejen, og derfor er der ingen som helst fornuft i, at vi laver stramminger i forhold til allerede optagne lån.

Der er selvfølgelig mange detaljer og mange ting i det forslag her. En stor del af tingene er vi enige i; der er nogle fornuftige tendenser.

Der er også ting, vi er uenige i, eksempelvis en isoleret aftrapning af rentefradraget over en længere årrække. Det ville medføre nye asymmetrier, skabe mulighed for nogle forvridninger og give mange af de problemer, som vi har oplevet omkring forbrugsrenteafgiften. Derfor synes vi ikke, det er en god idé.

Den direkte forbrugsskat er stadig interessant, men jeg tror, skatteministeren har ret i, at ved en begrænset forbrugsbeskatning indført oven i det nuværende indkomstkattesystem ville de administrative konsekvenser i forhold til de gevinster, vi opnår, være meget voldsomme, fordi vi ville få to systemer, som hver især har en hel række administrative problemer i sig.

Dermed være ikke sagt, at forbrugsbeskatning ikke fortsat er noget, vi bør undersøge ganske grundigt, men jeg tror, det er rigtigt, hvad man når frem til i den redegørelse, vi har fået fra Skatteministeriet, at hvis vi ser på det som en begrænset, partiel skat oven i det nuværende skattesystem, så får vi fordoblet de nuværende administrative problemer og får ikke forbrugsbeskatningens gevinster.

Som konklusion vil jeg sige, at vi i Socialdemokratiet positivt vil gå ind i det udvalgsarbejde, som kommer som følge af dette forslag. Der er mange bolde i luften. Med den fælles diskussion, vi har, med det socialdemokratiske udspil, som vi diskuterede for nogle måneder si-

[Stavad]

den, og med de tanker, som også regeringen har gjort sig om omlægning af vort skattesystem, synes jeg, det er positivt, at SF også har gjort sig sin stilling klar, og at der er en række sammenfaldende synspunkter mellem det, som SF lægger op til, og det, som Socialdemokratiet lægger op til. Der er også nogle steder, hvor vandene skilles, men jeg mener ikke, at det er større forskelle, end at en fornuftig forhandling må kunne føre til, at der er ganske store områder, hvor vi kan nå til enighed.

Aagaard (KF):

Jeg vil gerne indlede med den tilkendegivelse, som sikkert ikke er uventet, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte dette beslutningsforslag.

Baggrunden er, at der ganske enkelt er elementer i forslaget, som går stik imod, hvad vi i Det Konservative Folkeparti mener der er behov for, når den gældende skattereform engang skal ændres.

Skatteministeren har for lidt siden meget grundigt gennemgået forslagets elementer, hvorfor jeg ikke skal gå nærmere i dybden med disse. Jeg er enig med ministeren i det synspunkt, at en række af de positive ting, som SF har i beslutningsforslaget, er gennemført i forbindelse med finanslovsforliget. Jeg tænker her bl.a. på selskabsskattenedsættelsen. Jeg vil ganske kort koncentrere mig om de områder i forslaget, vi er helt uenige i.

SF foreslår, at progressionen i indkomstskatten skærpes. Vor opfattelse er her den stik modsatte, nemlig at vi skal have en lempelse. Vi har herhjemme behov for at ruste os til de udfordringer, vi ved vi står over for i det indre marked, og den skatteomlægning, vi fra regeringspartierne side lagde op til i efteråret, vil gennemført bidrage i væsentligt omfang til at løse vort lands økonomiske problemer.

Vi tror på, at får vi marginals-katten nedsat, ja, så vil danskerne godt yde en ekstra indsats, men det skal kunne betale sig. Der skal være mere tilbage i lønningsposen til én selv.

Produktionsafgiften, den såkaldte proms, er det vor helt klare opfattelse vil skade vor konkurrenceevne. Det Konservative Folkepartis synspunkt er stik modsat – vi ønsker at fremme alle de initiativer, vi mener vil styrke vor konkurrenceevne.

Det samme synspunkt har vi vedrørende forslaget om en delvis forbrugsskat. Det vil, som det allerede er nævnt, betyde øget administration, uanset hvilke positive argumenter der kan fremføres for en forbrugsskat.

Vore intentioner går her på forenkling. Vi mener endvidere, at det ville være forkert at have to skattesystemer sideordnet.

Beskatning af alle kapitalgevinster og omsætningsafgift på obligationer er direkte opsparringsfjendsk, hvor vi ønsker flest mulige incitamenter til ny opsparring og nye investeringer i vort erhvervsliv, som kan fremmes mest muligt og gerne så hurtigt som overhovedet muligt.

Skærpelse eller, som man siger, effektivisering af formueskatten går også stik imod, hvad vi ønsker, nemlig en fuldstændig ophævelse af denne urimelige og efter vor opfattelse samfundsskadelige skat.

Vi ønsker frem for alt skattesystemet ændret i en retning, som vil gøre det lettere for igangsættere, for virksomheder at udvide produktion og beskæftigelse. Lykkes det, er vi overbevist om, at det på ny kan lykkes at få skabt i titusindvis af nye arbejdspladser i den produktive og eksporterende sektor. Det er der perspektiv og fremtid i. Det er det, vort samfund har behov for, og det er ikke mindst, hvad borgerne forventer, at vi her på Christiansborg magter at gennemføre.

Rahbæk Møller (SF):

Målsætningerne i SF's forslag er, at skattesatserne skal sænkes, at der skal tages hensyn til internationaliseringen, så vi undgår skatte-tænkning ved transaktioner over grænserne, og så vi i det hele taget får et mere robust system, at progressionen i skattesystemet genskabes, og at alt dette gøres, uden at forbruget øges, for det er umuligt af nationaløkonomiske grunde.

Bortset fra byrdefordelingen er det nok de samme motiver, som alle andre angiveligt har lagt til grund for de skatteplaner, vi har set i løbet af det forgangne år. Men netop fordi vi også lægger vægt på byrdefordelingen, kommer vi på en række punkter til andre resultater end de andre partier.

Når vi taler om netop byrdefordelingen, så kan jeg direkte høre på både skatteministerens og hr. Aagaards indlæg, at de ikke føler sig generet af den karakteristisk, jeg gav af dem. De har et andet syn på byrdefordelingen og har er-

[Rahbæk Møller]

kendt det her. Jeg er nok nødt til at sige af hensyn til Socialdemokratiet, at jeg tror egentlig ikke, at de tænker asocialt, men de følte sig jo, da de lavede deres skatteplan, bundet af skatteforliget og kunne derfor ikke undgå en vis forringelse af progressionen.

Vi havde ikke denne binding, og derfor kunne vi udforme vores forslag, så det betyder en skærpelse og ikke en forringelse af progressionen i skattesystemet.

Men vi sænker altså skattesatsen. Vi sænker det proportionale stræk med 8 pct., det næsthøjeste trin også med 8 pct. og det højeste trin med mindre, nemlig kun med 4 pct.

Endvidere foreslås selskabsskatten sænket med 10 pct. Det er de 10 pct., der allerede er gennemført, men i en anden sammenhæng, for i vores forslag hænger det sammen med to ting. Det hænger sammen med, at man sænker personskatteprocenterne, så vi undgår skattetænkning og undgår, at persondrevede virksomheder bliver diskrimineret i forhold til selskaber.

Og det hænger sammen med, at vi fjerner en række fradrag, ikke kun for henlæggelse til investeringsfunds, men en lang række andre fradrag, som det danske erhvervsliv af mystiske grunde har fået i årenes løb. Det er stort set den samme række fradrag, som EF-Kommissionen foreslår fjernet, vil jeg lige nævne for fuldstændighedens skyld af hensyn til dem, der er så glade for EF-integration. Her er et punkt, hvor vi i modsætning til regeringen er enige med EF-Kommissionen.

Vi sænker altså skatteprocenterne over hele linjen, og derved får vi et på mange måder mere robust skattesystem, der mere ligner vore nabolandes.

Men det skal jo finansieres. Som jeg sagde før, må forbruget i dette land ikke øges. Det er en sammenhæng, som nogle forslagsstillere ofte glemmer at fremhæve i debatten. Det ønsker vi ikke at gøre.

Det finansieres for det første ved indførelse af en proms. Det er en skatteform, der ligner de arbejdsgiverafgifter, vi kender i mange lande, men det adskiller sig fra arbejdsgiverafgifterne ved, at det er mere neutralt over for arbejdsgivernes dispositioner og dermed ikke har den virkning, at beskæftigelsen hæmmes.

Endvidere vil vi påbegynde indførelse af en direkte forbrugsskat. Den nævnes jo ofte i debatten som en af de ting, vi skal ind på. Den har

også været diskuteret her i dag. Og vi foreslår et pilotprojekt netop for at få testet den skat på rimeligt få skatteydere med en beskeden procent. Så kan vi se, om det er noget, der er mere bæredygtigt.

Der er nogle her i dag, der har gjort sig til talsmand for, at det kan man ikke. Man kan ikke have to skattesystemer samtidig. Det tror jeg aldrig vi får, og en total overgang fra ét system til et andet tror jeg ingen på noget tidspunkt vil kunne overskue. Jeg tror, man enten skal starte med et pilotprojekt eller ingenting gøre.

Endvidere foreslår vi en fradragssanering og en udvidelse af beskatningsgrundlaget, herunder en beskæring af rentefradraget. Der er en væsentlig pointe her, det vil jeg godt fremhæve. Men vi sender et klart signal ud om, at ingen af omlæggingerne vil medføre en forringelse af værdien af fradrag for fastforrentede lån. Det er det samme, som Socialdemokratiet har bygget ind i deres plan.

Jeg synes, det er kedeligt, at regeringen, da den fremsatte sine forskellige planer, ikke kom med dette signal. Hver gang der er tale om ændringer på skatteområdet, ser vi en desperation og stilstand på boligområdet. Det signal har vi ikke ønsket at udsende – tværtimod.

Sammenfattende vil SF's plan betyde en bedre struktur, et mere sammenhængende skattesystem, et mere internationalt skattesystem og en væsentlig bedre fordeling end den nuværende.

Skrumsager Skau (V):

Jeg synes da, det er et udmærket forslag, vi her har fået fra SF, hvor man kalder det »en solidarisk skattereform«. Jeg synes da, det er udmærket, at SF her udstiller sig, gør det ganske klart for befolkningen, hvad det er, SF vil, hvad det er for en politik, SF står for.

Så må vi andre jo så regne på, hvilke samfundsmæssige konsekvenser det vil medføre. Det er ganske klart, som det også er kommet til udtryk i skatteministerens og den konservative ordførers indlæg, at det vil have ødelæggende konsekvenser for vores samfund, for vores aktivitetsniveau, og vil medføre store administrative vanskeligheder, for ikke at sige kaos.

Forslaget om at sænke indkomstskatten kan vi selvfølgelig godt gå med til, men det skal ses i en større sammenhæng. Det, at progressionen skal øges, går vi kraftigt imod. Det vil være med

[Skrumsager Skau]

til at få de initiativrige, de, der har kapital, de, der har knowhow, til at forsvinde ud af landet. Det er imod Venstres ønsker, men det er selvfølgelig en idé og et forslag, som SF må gå ind for. De føler altså ikke, at vi har behov for disse mennesker i vort land.

Aftrapning af rentefradraget vil give et temmelig stort administrativt kaos. Her må vi tænke på de unge mennesker, der skal i gang både uddannelses- og bolig-mæssigt. De har behov for at optage lån, som afdrages.

Promsen, produktionsomsætningsafgiften, afviser vi også i Venstre. Som det allerede er sagt, vil den være ødelæggende for vores konkurrenceevne, især i EF's indre marked.

Den direkte forbrugsskat har jo været omtalt temmelig meget i pressen i det sidste års tid, ja faktisk endnu længere. Forslaget om, at den skal lægges på forbrug på over 100.000 kr., kan vi ikke acceptere. Det vil også medføre meget store administrative vanskeligheder, så den går vi også imod.

Selskabsskatten er blevet ændret før jul, og vi lagde mærke til, at SF stemte imod det, som ligger i deres forslag her, nemlig at nedsætte den til 40 pct. Jeg ved godt, at det er kædet sammen med andre dele, som vi går imod. Den kan vi heller ikke acceptere.

Fradragssanering kan vi godt tale om, men ikke de emner, som SF bringer frem. Vi er i hvert fald sikre på, at det, der er lagt frem her, f.eks. vil medføre, at omsætningen af obligationer forsvinder ud af landet og foregår i andre lande. Det gælder selvfølgelig også med hensyn til at sørge for, at man har et mindre forbrug, så man kan opbygge en formue. Hvis formue-skatten bliver forhøjet, ja, så vil vi ikke få den virkning, vi gerne vil have.

Jeg kunne godt tænke mig at få at vide af SF – det er ikke med i forslaget, men det fremgår normalt af et beslutningsforslag eller et lovforslag – hvad de administrative konsekvenser er. Hvor meget vil det koste? Hvor mange mandår skal anvendes i det offentlige for at sørge for, at alle disse nye elementer kommer til at virke i det samfund, som SF ønsker? Det bliver ikke få mennesker. Det bliver i allerhøjeste grad mange.

Så er der det element, som hr. Rahbæk Møller trak frem, nemlig at skattesystemet skal gøres mere robust over for skattetænkning, og at mulighederne for skattesnyd over landegræn-

serne skal mindskes. Jeg synes ikke, at vi her ser nogle klare elementer, som vil fjerne det, tværtimod, efter Venstres mening.

Venstre mener altså - ud over at det er godt, at SF fremsætter forslaget, så befolkningen kan se, hvad det er for et indviklet og administrativt kaossystem, de lægger op til - at SF hermed også lægger frem, hvad det er for et samfund, SF ønsker. Så vi afviser forslaget.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Da jeg hørte hr. Skrumsager Skaus første bemærkninger, troede jeg, han ville tilslutte sig forslaget, men jeg forstod, at det var en misforståelse.

Hr. Skrumsager Skau spurgte konkret, hvor meget det ville koste at administrere det. Det har vi ikke regnet ud. Men det væsentlige i det er promsen, og dér vil jeg henvise til, at dette jo er en skatteform, der ligner de arbejdsgiverafgifter, man har i alle andre lande. Det er et særkende for Danmark, at vi ikke har arbejdsgiverafgifter. Derfor kan dette kun tilnærme vores system til vore nabolandes, uanset om vi taler om EF eller om Skandinavien.

Og selvfølgelig kan det administreres. Når tyskere og svenskere kan, så kan vi også.

Pia Dahl (FP):

Fremskridtspartiet finder det naturligvis prisværdigt, at SF så udførligt, som det her er tilfældet, giver udtryk for, hvordan de mener landets redningsplan bør udføres.

Nu er det jo ikke nogen hemmelighed, at Fremskridtspartiets skattepolitik ligger et langt stykke fra SF's. Men når det er sagt, skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi med stor interesse ser på den første sætning i det, der hedder punkt 1 i beslutningsforslaget, nemlig at indkomstskatten skal sænkes. Det har været Fremskridtspartiets politik i mange, mange år, og derfor kan vi erklære os helt enige og er glade for, at SF nu også synes, at denne skattelet-telse skal ske ved at hæve den skattefri bundgrænse – der står endda helt op til 46.200 kr. til en start. Det er noget, Fremskridtspartiet meget gerne vil tale videre med SF om.

Men vandene skilles jo desværre, når vi ser på, hvordan SF vil finansiere denne skattelet-telse, og det er en stor ulykke for Fremskridts-folk at læse i punkt 3, at vi nu ifølge SF skal ha-

[Pia Dahl]

ve indført en proms. Erhvervslivet har efter Fremskridtspartiets mening ikke brug for en proms. Erhvervslivet har ikke brug for nye byrder, og det vil Fremskridtspartiet i hvert fald i fremtiden også arbejde ihærdigt for at de ikke får.

Alt i alt må vi desværre nok melde fra med hensyn til SF's forslag, selv om vi – og det skal jeg gentage – meget gerne ser den skattefri bundgrænse hævet.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Når fru Pia Dahl er så glad for, at vi sænker skatteprocenterne, men ikke vil være med til at finansiere det, er jeg nødt til at spørge: Deler fru Pia Dahl – og dermed Fremskridtspartiet – også den opfattelse, som vi altid tilføjer, nemlig at omlægningerne skal ske på en måde, så forbruget i dette land ikke øges? Det kunne være interessant at vide, om regeringens nye støtteparti er enig i den forudsætning, som vistnok alle andre partier lægger til grund for de forskellige forslag, vi kommer med.

(Kort bemærkning).

Pia Dahl (FP):

Jeg føler mig overbevist om, at hr. Glistrup mange, mange gange har talt om forbruget her fra Folketingets talerstol. Derfor skal jeg kun gentage, at Fremskridtspartiet ingen bekymringer nærer for det private forbrug, men meget gerne ser det offentlige forbrug skåret ned.

Elisabeth Arnold (RV):

Det er jo et flot forslag, der er fremsat her. Det er spændende læsning. Der er tænkt over sammenhængene, og der er meget med. Der er mange rigtige betragtninger, og der er også i det dels ting, som regeringen allerede har gennemført, og dels ting, som vi som enkeltpartier kan have en vis sympati for. Derudover er der naturligvis også ting, vi som enkeltpartier kan være uenige med forslagsstillerne i.

Generelt vil jeg sige, at SF's forslag er velkonstrueret, fordi det er så dejlig fri for at tage hensyn til de omgivende realiteter, og derfor har man lavet en stor, smuk og gennemtænkt konstruktion, som imidlertid vanskeligt lader sig gennemføre, hvis man vil bibeholde Danmark som et land med åben økonomi og med

udveksling med omverdenen. Det er i hvert fald mit indtryk, at det vil være vanskeligt.

Men jeg vil medgive, at der er mange ting både i bemærkningerne og i de enkelte dele af forslaget, som gør, at man må sige, at der er faktisk taget højde for mange af de indvendinger, som Socialistisk Folkeparti uden tvivl har regnet med ville komme fra de øvrige partier.

Om nogle af de enkelte elementer i forslaget vil jeg sige følgende:

Man foreslår, at progressionen skal øges. Fra Det Radikale Venstres side ønsker vi, at progressionen genskabes. Det er faktisk sådan, at der er en meget ringe grad af progression i det nuværende skattesystem, og derfor ser vi gerne, at man genskaber noget af den progression, som oprindeligt havde været hensigten med skattesystemet. Det kan man gøre på flere forskellige måder, bl.a. ved at sanere fradragsjunglen og ved at lave nogle mere gennemskuelige skatteregler på områderne. Derfor er vi i princippet enige med SF i, at progression skal der være. Men om den skal øges så meget, som der står her, er vi meget stærkt i tvivl om.

Man har nævnt flere steder, at det foreslåede skattesystem vil være meget robust over for skattetænkning og for snyderi. Jeg tror, at den progressionsforøgelse, som SF foreslår her, vil være meget lidt robust over for det, der hedder sort økonomi. Der vil stadig væk være en meget høj marginalbeskatning, og det er noget af det mest opmuntrende for den sorte økonomi. Det er meget, meget svært at komme til livs. Derfor tror vi ikke, at en så kraftigt stigende progressionskurve, som er nævnt her, vil være gavnlig. Men vi er enige i princippet om, at der skal være progression i skattesystemet, og det er et spørgsmål, om der overhovedet er det på nuværende tidspunkt.

Det næste element, om aftrapning af rentefradraget, er også interessant. Fra Det Radikale Venstres side ser vi med sympati på en aftrapning af rentefradraget, ikke mindst fordi vi erkender, at rentefradragsretten gennem årene har været med til at opmuntre til gældsættelse og har straffet opsparing. Men i skattereformen tog vi jo i sin tid hul på rentefradragsretten ved at ændre rentefradraget fra at være et fradrag i indkomsten til at være et fradrag i skatten. Og vi har kunnet se effekterne ude omkring på ejendomsmarkedet, på mange familiers økonomi, at selv den beskedne omlægning af rente-

[Elisabeth Arnold]

fradragsretten har været ganske overordentlig vanskelig at håndtere i praksis.

Jeg kan også se, at SF derfor nu har taget højde for de kommende problemer ved at sige, at der skal være en 20-årig overgangsordning. Det viser klart, at SF godt er klar over, at dette er vanskelige sager, som virkelig betyder grundlæggende ændringer i landets økonomi.

Om promsen, som jo er en særlig variant af arbejdsgiverafgiften, vil jeg sige, at den synes jeg ser interessant ud; jeg kan ikke gennemskue, hvordan den kommer til at virke for forskellige virksomheder, men jeg synes da, det kunne være morsomt at få nogle beregninger på det i udvalget.

Om direkte forbrugsskat vil jeg sige, at Det Radikale Venstre altid har syntes, at den direkte forbrugsskat var en interessant teknik, men der står ikke her i forslaget nøjere beskrevet, hvordan den skal gennemføres. Der har været rejst indvendinger imod det tekniske i den direkte forbrugsskat. Men man kan også se på bemærkningerne, at SF har taget højde for de indvendinger, der har været rejst fra forskellige eksperter om de eventuelle administrative vanskeligheder, og man starter fornuftigt nok med en meget lav sats på den overbyggede, direkte forbrugsskat.

Så er der endelig renteskatteordningen, som jeg opfatter som en slags redningsplanke for parcelhusejerne, og det er igen en teknik, man bliver nødt til at indføre for at forhindre, at noget værre sker. Om det så bliver nemmere rent administrativt, tvivler jeg stærkt på. Flere tidligere ordførere har været inde på, at der vil komme kaos i skattesystemet, hvis dette bliver indført. Jeg ved ikke, om det kaos, vi har i det nuværende skattesystem, er at foretrække. Men jeg vil ikke påstå, at vi har et enkelt skattesystem i Danmark i øjeblikket, og det vil regeringen i hvert fald bestræbe sig på at forenkle frem for at indføre nye bureaukratiske ordninger.

Så er der punktet om selskabsskatten, som vi naturligvis er helt enige i.

Og til sidst om fradragssaneringen: Vi er generelt tilhængere af fradragssanering, men samtidig har man altså også ment, at man skulle gennemføre en mere effektiv formueskat, og det er vi fra Det Radikale Venstres side imod. Vi mener, at formueskatten skal have den størrelse, den har, og den skal ikke yderligere strammes.

Til sidst vil jeg sige, at jeg synes, der er adskillige elementer, der har lighedspunkter med kendte planer fra den nærmeste fortid, og jeg synes, at vi her i Folketinget skal lade os inspirere af et parti, som tænker grundigt over tingene, og som ikke er bundet af eksisterende aftaler.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det var et meget venligt indlæg, vi hørte fra fru Elisabeth Arnold, og det vil jeg gerne kvitte for.

Men der var en enkelt bemærkning, der undrede mig, nemlig, at fru Elisabeth Arnold sagde, at dette kun kunne gennemføres, hvis vi levede isoleret fra omverdenen; jeg tror, det var sådan, fru Elisabeth Arnold sagde. Og det generer os lidt, da en af intentionerne netop har været tværtimod at forberede sig på internationaliseringen.

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Hvad er det specielt, hun tænker på? For det er jo helt klart, at lavere skatteprocenter, færre fradrag, arbejdsgiverafgift i stedet for direkte personskat osv., det vil dog fremme internationaliseringen.

Vi er opmærksom på – det vil jeg godt tilføje – at der er et enkelt punkt, hvor fru Elisabeth Arnold kan have ret, hvis det er det, hun tænker på, og det er renteskatteordningen og de problemer om uddannelse, som skatteministeren gør opmærksom på. Men derudover har vi svært ved at forstå bemærkningen. Intentionerne var de stik modsatte.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Bemærkningen om relationerne til udlandet skal ses i det lys, at jeg opfatter SF's forslag som et forsæt, der opretholder det beskatningsniveau, vi generelt har i Danmark i øjeblikket, og tendenserne i de omgivende lande går jo for manges vedkommende på at nedsætte beskatningsniveauet. Derfor mener jeg, at det vil være vanskeligt for os at opretholde et system, der har det høje beskatningsniveau, som er i SF's forslag. Men jeg indrømmer, at opbygningen passer bedre til de internationale forhold end det system, vi har i øjeblikket, så det er ikke opbygningen af skattesystemet, jeg har anfægtet, det er selve beskatningsniveauet.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Dér er jeg nødt til at gøre opmærksom på, at vi jo efterhånden har haft grundige analyser af disse forhold: Hvad er de offentlige udgifter her i landet sammenlignet med Vesttyskland og Holland? Og det viser sig, når man skraber nogle ting væk, f.eks. det, at de fleste andre lande har underskud på statsbudgettet, mens vi i fjor fik underskud med en normal, rimelig balance, samt det, at de sociale ydelser stort set er skattepligtige her i landet – det er de ikke f.eks. i Vesttyskland – så viser det sig, at der faktisk reelt ikke er nogen forskel.

Det kan ikke være meningen, at vi enten skal provokere et underskud, der er større end det, vi har i forvejen på statsbudgettet, eller at vi skal nedskære vores sociale og samfundsmæssige standard til noget, der ligger under f.eks. Vesttysklands og Hollands.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Trods beslutningsforslagets relativt store detaljeringsgrader er der i hvert fald ikke i bemærkningerne og det materiale, der ligger her på bordet foran os, mulighed for at vurdere disse forhold, som hr. Rahbæk Møller netop har beskrevet. Men jeg synes, det ville være interessant i udvalgsarbejdet at se nogle internationale sammenligninger over tendenser inden for de enkelte skattearter, som sammensætter et lands samlede skattestruktur, og derefter vil jeg gerne diskutere det igen ved en senere behandling af beslutningsforslaget.

Bente Juncker (CD):

Så har SF fået sin skattereform ned i salen, en skattereform, som skal konkurrence med »Planen« og »Gang i 90'erne«. Jeg troede ærlig talt, at SF var blevet klogere efter efterårets debat. Vi har set, hvordan det går med »Planen«, og hvordan det går med »Gang i 90'erne«. Der er ingen, der kan blive enige om noget som helst.

Der foreslås nogle elementer i skattereformen, og CD er stort set ikke enig i nogen som helst af dem. Man vil sætte 12 pct.-skatten op med 4 pct. – det skal nok give gang i det, det skal nok give folk lyst til at yde en ekstra indsats! Det tror vi ikke spor på.

Rentefradraget vil man også røre ved, godt nok over en 20-årig periode. Men vi er jo forligsparti i skattereformen, og statsministeren sagde i 1985, at nu lå rentefradraget fast. Jeg går ud fra, at det stadig står ved magt blandt forligspartierne, og jeg synes, at den debat, vi har haft de seneste dage omkring rentefradraget, har været tåbelig, den har givet usikkerhed, og befolkningen ved snart ikke, hvad den skal tro på. Jeg håber, at når skatteministeren herfra har sagt, at nu ligger rentefradraget fast, så er der ingen snak om det mere.

Der er også en lang række andre initiativer i forslaget, og jeg skal på CD's vegne sige, at vi ikke kan støtte nogen af dem, og det gælder også det næste forslag.

Jens Thoft (SF):

Jeg vil starte med at takke det flertal, som har taget pænt imod SF's forslag til en solidarisk skattereform. Dette flertal består af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF's ordfører, hr. Rahbæk Møller. Især var jeg naturligvis glad for de mange pæne bemærkninger fra fru Elisabeth Arnold.

Jeg skal kort gennemgå de indvendinger, der er kommet imod forslaget, men jeg vil gøre opmærksom på, at forslaget efter min bedste opfattelse viser den vej, vi kommer til at gå skattemæssigt. Det er nødvendigt, at vi indretter vores skattesystem, så det er væsentlig mere robust over for skattetænkning, end det er i øjeblikket.

Vi har i vores forslag bl.a. promsen, de sænkede indkomstskatter og selskabsskatter, hvorved vi gør systemet mere robust. Men det er også rigtigt, at vi helt målbevidst har valgt en anden byrdefordeling end regeringen – jeg må vel sige dele af regeringen, fordi jeg forstod, fru Elisabeth Arnold var indstillet på, at det var vigtigt, at progressionen blev genskabt, mens jeg har forstået på skatteministeren og hr. Aagaard, at det var vigtigt, at progressionen blev ødelagt; jeg ser her en nuance. Men byrdefordelingen er klart anderledes.

Skatteministeren havde vægtige argumenter imod alle dele af forslaget. Dér, hvor det ikke kunne administreres, var han uenig politisk, og derudover ville forslaget give anledning til en voldsom syndflod af nye cirkulærer. Nu har jeg før hørt skatteministeren sige om forslag, SF har fremsat, at de er administrativt umulige, og

[Jens Thoft]

så har vi et års tid senere set skatteministeren fremsætte det samme forslag som en administrativ forenkling, så jeg må sige, at den kendsgerning, at ministeren dødsdømmer forslaget administrativt, altså ikke er noget, der i sig selv får mig til at sove dårligt om natten.

Der er dog et enkelt punkt, hvor jeg vil give ministeren ret. Ret skal han jo have, når han har det. Og den partielle forbrugsskat er der da problemer i, ingen tvivl om det. Når vi har valgt den partielle overgang til forbrugsskat, fordi vi har nogle forestillinger om en direkte forbrugsskat på længere sigt, og når vi har gjort det med åbne øjne, også vel vidende, at det er at indbygge en yderligere komplikation i systemet, så er det, fordi vi ved at starte et sådant pilotprojekt får nogle erfaringer, som kan gøre, at vi kan få forbrugsskatten til at fungere, når den for alvor skal indbringe et provenu. Og det er også klart, at laver man forbrugsskatten som det, vi har kaldt en overforbrugsskat, altså en skat på særlig højt forbrug, og med så forholdsvis lav en procent, som SF har foreslået, så får vi ikke alle de hummelejustreger, der vil være i overgangen fra det ene system til det andet.

Vi har i SF med stor interesse læst den konservative ordfører, hr. Ole Bernt Henriksens udmærkede bog om forbrugsskat. Jeg mener bestemt, at forbrugsskatten er et væsentligere og vægtigere studium værd end det, ministeren har underkastet den, hvor han har givet sine embedsmænd besked om, at de skulle rakke den ned alt det, de kunne komme af sted med. Jeg mener, at den redegørelse, der kom fra ministeren om forbrugsskatten, mildt sagt ikke var fair over for forbrugsskatten. Men det er også baseret på en forskellig politisk anskuelse om forbrugsskatten, ingen tvivl om det.

Jeg er sikker på, at den konservative ordfører, hr. Ole Bernt Henriksen – som jeg i øvrigt ikke skal slå skatteministeren i hovedet med – ville være enig med mig, når jeg siger, at det var bestilt arbejde, og at formålet var at rakke den ned. Det kan man så være enig i eller ej, men sådan hænger det sammen.

Det er da rigtigt, at forbrugsskatten ikke indbringer ret mange penge. Det var altså heller ikke meningen. Og det er da også rigtigt, at den kan være en komplikation i systemet, det står jeg ved. Men jeg vil også gerne sige, at det var målbevidst, at vi valgte, at det skulle være sådan. Det er ikke en fejl eller manglende gennemtænkning, når vi har foreslået det sådan.

En anden detalje må jeg nok sige at jeg ikke helt har fået gennemtænkt, det må vi gøre i udvalget, og det er problemerne med renteskatteordningen i relation til kreditorer i udlandet. Der er jeg desværre bange for, sådan som også hr. Rahbæk Møller sagde det, at ministeren faldt over noget, der ikke bare var et komma, men noget, som der var masser af substans i, og som vi naturligvis er nødt til at tage højde for, inden vi kan gennemføre det. Ingen tvivl om det.

Ministeren sagde, at der ikke er brug for nye skatter. Men jeg vil gerne understrege, at der bliver ikke opkrævet nye skatter med SF's skattereform. Vores reform er nøje og detaljeret udarbejdet sådan, at det, vi opkræver i merprovenu det ene sted, sætter vi, om jeg så må sige, til i mindre provenu det næste sted.

Skattereformen skulle, beregnet efter Skatteministeriets egne modeller – hvis ikke de har været til omskoling siden sidst, det kommer de jo en gang imellem – vise en fuldstændig neutralitet i provenuet, og det betyder altså også, at vi ikke med SF's skattereform pumper store midler ud i øget forbrug. Vi er ikke uenige med regeringen, når man siger, at der ikke er råd til et yderligere forbrug, men vi vil sandt for dyden omfordele forbruget, for der er nogle i dette land, der har alt for stort et forbrug, og der er nogle i dette land, der har alt for ringe et forbrug. Vi vil foretage en omfordeling. Det samlede forbrug, som familien Danmark kan tillade sig, er i forvejen i overkanten; deri er vi ikke uenige med regeringen.

Ellers mener jeg stort set, at skatteministeren havde forstået forslaget på nær en enkelt detalje, nemlig dér, hvor ministeren siger, det er ulogisk, at man ikke fjerner lejeværdien af egen bolig, når man vil gennemføre en progressiv ejendomsskat. Og det har ministeren da ret i. Derfor skriver vi også på side 5:

»Lejeværdien bør imidlertid efter SF's opfattelse bortfalde og erstattes af en statslig og progressiv ejendomsskat.«

Vi forestiller os ikke – og den misforståelse gjorde ministeren sig desværre skyldig i – at man fastholder en ny, progressiv ejendomsskat, som også skal lægges på bygningerne, kombineret med lejeværdien. Så der er ikke tale om, at vi forsøger at opkræve, om jeg så må sige, nye skatter.

[Jens Thoft]

Jeg havde egentlig håbet, at regeringen ville have lagt op til et skatteforlig med SF på baggrund af vores reform, men jeg kunne forstå på ministeren, at det står lidt ude i horisonten. Det ærgrer mig egentlig lidt, fordi den begrænsning i rentefradragsretten, som også skatteministerens egen formand, udenrigsminister Ellemann-Jensen, allerede i 1979 gik ind for, jo på mange måder er roden til alt ondt i dansk økonomi.

Der må nødvendigvis røres ved rentefradragsretten, og jeg kan se, at en af regeringspartiernes ordførere, fru Elisabeth Arnold, sidder og nikker hidsigt bejaende, og jeg kan se, at hun endnu nikker bejaende, at det må der røres ved. Det er bagstræberisk, når skatteministeren ikke er villig til at erkende, at noget må vi gøre. Vi kan være uenige om, hvad det er, der konkret skal gøres, men noget må der nødvendigvis gøres.

Jeg vil sige tak til den socialdemokratiske ordfører, hr. Stavad, for den meget positive og venlige modtagelse. Jeg er enig med Socialdemokratiet i, at promsen ligner den socialdemokratiske bruttoskattemodel, og om vi skal vælge det ene, eller vi skal vælge det andet, er – og det ved hr. Stavad også – SF lidt ligegyldigt. Vi har valgt én model, Socialdemokratiet en anden. Men det væsentlige er – og det er det, denne operation handler om – at vi flytter skattebyrden fra løn på skat over i virksomhederne i en eller anden form for arbejdsgiverbidrag. Det er en tilpasning til den internationalisering, som sker i øjeblikket, og ministeren må, hvad enten han kan lide det eller ej, medgive mig, at skal vi tilpasse os EF, er det nødvendigt, at en stadig større del af skatterne betales i virksomhederne og ikke af lønnen. Sådan er udviklingen, og det kan vi ikke slippe uden om, og det ved ministeren også godt. Vi har givet et bud på en løsning af, hvordan man skal erstatte lønskatten med en arbejdsgiverafgift, ministeren kan finde andre modeller. Men det er den vej, vi kommer til at gå, hvis ikke vi skal overlade til de multinationale selskaber, at de, om jeg så må sige, selv kan bestemme, om de skal betale noget overhovedet.

Til de øvrige ordførere vil jeg sige:

Jeg havde ikke ventet, at hr. Aagaard ville være andet end imod. Hr. Aagaard plejer altid at sige skattelettelser til hvad som helst, når som helst og hvor som helst, og det har han na-

turligvis også sagt i dag, så det er jeg ikke overrasket over.

Til hr. Skrumsager Skau vil jeg sige, at »kas« og »ødelæggende« er måske at overvurdere SF's forslag, og om de administrative konsekvenser vil jeg sige, at efter skatteministerens massakre på skattesystemet er det rigtigt, at det bliver svært at få folk til at ligne.

Og til fru Bente Juncker vil jeg sige, at SF er uenig, og det vidste fru Bente Juncker formentlig også godt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om en solidarisk og grøn afgiftsreform.

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 28/11 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Under forhandlingen om det forslag, der var fremsat under det forrige punkt på dagsordenen, fremkom jeg med nogle mere principielle betragtninger om helheden i SF's to forslag. Noget af det, der også kunne siges om dette forslag, er derfor allerede sagt, så jeg vil her indskrænke mig til nogle lidt kortere bemærkninger om enkeltheder i dette beslutningsforslag, som mere vedrører afgiftssiden i vort skatte- og afgiftssystem.